УДК 378.4: 37.018.43

ПОЛІПШЕННЯ ЯКОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ЧЕРЕЗ УДОСКОНАЛЕННЯ ЦИФРОВИХ НАВИЧОК ВИКЛАДАЧІВ

Водолажська Т.О., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет,

Глобалізаційні процеси, діджиталізація та швидкий розвиток інформаційних технологій визначають нові вимоги до системи освіти, зокрема у сфері дистанційного навчання. Сучасна вища школа активно інтегрується у цифровий простір, що потребує від викладачів не лише педагогічної майстерності, а й високого рівня володіння цифровими інструментами та методами організації навчання в онлайн-середовищі.

В теперішніх умовах цифрової трансформації, як підтверджують Тріпак М. М., Гуменюк І. Л. та Шевчук О. В., ефективність освітнього процесу безпосередньо залежить від цифрової компетентності викладачів, їх здатності використовувати сучасні технології для підвищення якості навчання [1].

Виклики сучасності зумовлюють необхідність переосмислення підходів до підготовки педагогічних кадрів. Згідно з позицією групи авторів у складі Моторіної В. Г., Дем'яненко О. О. та Марущак О. В., цифровізація освіти потребує створення нової парадигми навчання, що передбачає інтеграцію цифрових технологій у всі компоненти освітнього процесу, від планування занять до оцінювання результатів навчання [2]. Це означає, що викладач має бути не лише фахівцем у своїй галузі, а й модератором цифрового середовища, у якому студенти здобувають знання, розвивають самостійність і критичне мислення.

Розвиток цифрових навичок викладачів є ключовим фактором підвищення якості дистанційного навчання, оскільки саме від рівня володіння педагогами цифровими інструментами залежить ступінь інтерактивності, адаптивності та ефективності навчального процесу [3]. Під цифровими навичками варто розуміти не лише технічне оперування програмними засобами, а й уміння педагогічно доцільно застосовувати інформаційно-комунікаційні технології (цифрові інструменти, платформи та технології**,** що використовуються викладачами для підвищення якості дистанційного навчання) для активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти.

Удосконалення цифрових компетентностей викладачів передбачає кілька ключових напрямів:

– по-перше, це підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників шляхом проходження курсів і тренінгів із цифрової грамотності, орієнтованих на практичне використання інструментів e-learning, відеоконференцій, тестових систем і хмарних сервісів;

– по-друге, створення внутрішніх освітніх хабів у закладах освіти для обміну досвідом, проведення воркшопів і спільного розроблення навчальних ресурсів;

– по-третє, застосування моделей наставництва або формату «peer-to-peer», що дає змогу організувати взаємонавчання серед викладачів і сприяє поширенню найкращих цифрових практик;

– по-четверте, використання систем моніторингу рівня цифрової компетентності педагогів, які дають змогу визначати потреби у навчанні та формувати індивідуальні траєкторії розвитку [1-4].

Покращення якості дистанційного навчання через удосконалення цифрових навичок викладачів безпосередньо впливає на результативність освітнього процесу. Розвинені цифрові компетентності дозволяють педагогам урізноманітнювати навчальні формати, забезпечувати

персоналізацію освітнього контенту, підтримувати ефективну комунікацію зі здобувачами освіти та оперативно реагувати на їхні потреби. Цифровізація педагогічної діяльності є не лише вимогою часу, а й основою формування сучасної освітньої культури [1].

Таким чином, розвиток цифрових навичок викладачів є необхідною умовою забезпечення якості дистанційного навчання. Освітні установи мають створювати сприятливе середовище для професійного зростання педагогів, запроваджувати інноваційні моделі підвищення кваліфікації та формувати цифрову освітню культуру. Це дозволить не лише підвищити ефективність освітнього процесу, а й забезпечити конкурентоспроможність української освіти в умовах глобальної цифрової трансформації.

Література :

4. Тріпак М. М., Гуменюк І. Л., Шевчук О. В. Роль дистанційного навчання у формуванні цифрової компетентності викладачів в умовах діджиталізації економіки. *Інклюзія і суспільство*. 2022. № 2. С. 20-24. URL: https://journals.kpdi.in.ua/index.php/inclusion-society/article/view/15

5. Моторіна В. Г., Дем'яненко О. О., Марущак О. В. Аналіз впливу цифрових технологій на якість вищої освіти в Україні в умовах глобальних викликів. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2024. № 10. URL: https://doi.org/10.5281/zenodo.13846988

6. Поліщук Н. В., Бугаєнко Т. І., Лемешева Н. В. Підвищення якості вищої освіти за допомогою цифрових технологій та дистанційного навчання для здобувачів вищої освіти в Україні. *Академічні візії*. 2024. № 38. URL: https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1561

7. Манойленко Н. В., Кононенко С. О., Крамаренко Н. М. Цифровізація освітнього процесу в умовах дистанційного навчання в закладах вищої освіти. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2021.№ 201. С. 108-112.